

را آغاز کرده و این مجموعه برای استفاده پژوهشگران در مدرسه علمیه امام صادق علیه السلام در دسترس قرار گرفته که بخشی از نتایج این اقدامات نیز در قالب یک کتاب منتشر شده است. وی در تشریح برنامه‌های روز کنگره اظهار کرد: پس از آیین افتتاحیه، شش نشست علمی تخصصی به‌صورت همزمان در بنیاد پژوهش‌ها برگزار می‌شود که هریک به ابعاد مختلف علمی، فقهی، اصولی، تفسیری و کلامی اندیشه آیت‌الله میلانی می‌پردازد. همچنین چهار سخنرانی از سوی آیات عظام و اساتید برجسته حوزه‌های علمیه مشهد و قم پیش‌بینی شده است. مدیر بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی، از تصمیم برگزارکنندگان برای فعال‌سازی دائمی دبیرخانه کنگره خبر داد و گفت: در یک برنامه سه‌ساله با همکاری مدرسه علمیه امام صادق علیه السلام و مؤسسات پژوهشی حوزه‌های علمیه خراسان، نجف و قم، تحقیق، تدوین و انتشار دروس فقه و اصول، تقریرات و تبیین مبانی فقهی، اصولی، تفسیری و کلامی آیت‌الله میلانی به‌صورت منسجم دنبال شود. این کنگره آغاز یک مطالعه همه‌جانبه و عمیق درباره میراث علمی این مرجع بزرگ شیعه است.

مقدس پیشینه طولانی دارد؛ چنان‌که براساس اسناد مکتوب موجود، بیش از پنج قرن از فعالیت صحافی کتاب در این کتابخانه می‌گذرد. وی گفت: همچنین در کتابخانه آستان قدس رضوی، اسناد ارزشمندی مربوط به دوره‌های صفویه، افشاریه و قاجاریه مرتبط با پیشینه مرمت آثار آن وجود دارد که روایت‌گر اقدامات مرمئی بر روی کتاب‌ها، هزینه‌های انجام آن و... است. طباطبایی افزود: اگرچه مرمت اسناد و نسخ خطی، محور اصلی فعالیت مرمت کتابخانه آستان قدس رضوی بوده، اما پس از پیروزی انقلاب اسلامی، این فعالیت‌ها در حوزه‌های مختلف آثار توسعه یافته است تا جایی که امروزه، این بخش در قالب یک مدیریت در زیرمجموعه سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، فعالیت می‌کند. وی در ادامه، به ارائه گزارشی از مراحل و اقدامات مرمئی انجام‌شده بر روی این نسخه خطی با محوریت متون مسیحی موجود در گنجینه رضوی پرداخت و بر لزوم حفظ آثار فرهنگی برای آیندگان، تأکید کرد. پخش کلیپی با محوریت معرفی مدیریت مرمت آستان قدس رضوی و مراحل مرمت این نسخه خطی، از دیگر برنامه‌های این مراسم بود. گفتنی است، رونمایی از اسناد تاریخی جشن‌های میلاد امام جواد علیه السلام و معرفی پایگاه منابع دیجیتال آن، از دیگر برنامه‌های دویست و هفتاد و چهارمین برنامه سه‌شنبه‌های علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی با عنوان «آغاز سال ۲۰۲۶ میلادی با جلوه‌های معنوی» بود.

مدیر بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی

میراث فقهی و اصولی آیت‌الله‌العظمی میلانی علیه السلام در آستان قدس رضوی احیا می‌شود

اولویت قرار گیرد.

وی ادامه داد: بر همین اساس شورای سیاست‌گذاری کنگره تشکیل و محورهای علمی مختلفی تعیین شد. ریاست کنگره به آیت‌الله رضا استادی پیشنهاد و از سوی ایشان پذیرفته شد؛ هرچند به‌دلیل کسالت امکان حضور فعال برای ایشان فراهم نبود. دبیر علمی کنگره با تشکیل کمیته علمی، روند داوری و سامان‌دهی آثار را بر عهده گرفت و دبیر اجرایی و کمیته‌های اجرایی و سیاست‌گذاری نیز فعالیت خود را آغاز کردند. مدیر بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی، با اشاره به دستاوردهای یک سال مطالعه و تلاش مستمر گفت: در این مدت، با همکاری حوزه علمیه خراسان، دانشگاه فردوسی مشهد و دیگر مراکز علمی، هفت نشست علمی در مشهد، نجف و تبریز برگزار شد؛ همچنین یک نشست معنوی به یادماندنی در مسجد جامع تاریخی میناب، پایگاه اجدادی آیت‌الله میلانی علیه السلام برپا شد. وی افزود: دو کرسی ترویجی در مشهد برگزار شد و ۳۳ مقاله پژوهشی نظام‌مند در قالب یک مجموعه علمی منتشر شد. تولید گفت‌وگوهای علمی برای تحلیل دیدگاه‌های آیت‌الله میلانی با همکاری صداوسیما و پخش آن از شبکه چهار و شبکه قرآن، از دیگر دستاوردهای این کنگره به‌شمار می‌رود. قراملمکی با اشاره به اقدامات صورت‌گرفته در حوزه اسناد و میراث مکتوب حضرت آیت‌الله میلانی گفت: سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و اسناد آستان قدس رضوی، مرمت، دیجیتال‌سازی و تصویربرداری از حدود ۱۹۹ نسخه از تقریرات و آثار مرتبط با ایشان

مدیر بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی، ۴ دی‌ماه در کنگره بزرگداشت پنجاهمین سال رحلت آیت‌الله میلانی که در تالار قدس کتابخانه آستان قدس رضوی برگزار شد، به تشریح روند شکل‌گیری، اهداف و دستاوردهای علمی این کنگره پرداخت. به گزارش خبرگزاری حوزه، وی با بیان اینکه پیش از آغاز رسمی کنگره، مطالعه و ارزیابی جامع از تمامی آثار، همایش‌ها و پژوهش‌های پیشین درباره آیت‌الله میلانی انجام شده است، اظهار کرد: هدف از این بررسی‌ها، شناسایی دقیق جایگاه پژوهش‌های موجود، نقاط قوت و کاستی‌ها و تدوین نقشه راه علمی برای آینده بوده است.

قراملمکی افزود: در این راستا دیدارهایی با مراجع عظام تقلید صورت گرفت که بسیار پربرکت و راه‌گشا بود و رهنمودهای ارزشمندی از سوی ایشان ارائه شد. حاصل این مطالعات و مشورت‌ها، تدوین یک کتاب‌شناسی توصیفی جامع از آثار مرتبط با آیت‌الله میلانی است که منتشر شده و در اختیار علاقه‌مندان قرار خواهد گرفت.

مدیر بنیاد پژوهش‌های آستان قدس رضوی، با اشاره به بررسی دستاوردهای همایش‌های پیشین در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۴۰۰ بیان کرد: همچنین میزان ارجاع به آرا و آثار آیت‌الله میلانی در درس خارج حوزه‌های علمیه و پژوهش‌های فقهی، اصولی، رجالی و کلامی مورد ارزیابی قرار گرفته است. نتیجه این مطالعات نشان داد که احیا، نشر منقح و مستند دروس فقه و اصول ایشان ضرورت دارد و تدوین دقیق تقریرات شاگردان برجسته معظم‌له باید در

در دویست و هفتاد و چهارمین برنامه سه‌شنبه‌های علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی انجام شد

رونمایی از «نسخه خطی متون مقدس مسیحی متعلق به قرن ۱۲ میلادی» در کتابخانه رضوی

قدس رضوی، در این مراسم درخصوص این نسخه خطی، اظهار کرد: این کتاب مقدس به زبان «آمهری» و به الفبا و خط «گعزی» است که طبق بررسی‌های انجام‌شده، از اناجیل اربعه یا متون مهم ادعیه مسیحی است.

وی با تأکید بر اینکه این اثر از جمله متون مسیحیت ارتدوکس است، ادامه داد: خط گعزی، مربوط به مردم کشور اتیوپی (حبشه کهن) است که در مجموع، سه نسخه در قطع‌های مختلف از این خط، در گنجینه رضوی وجود دارد.

ایزانلو همچنین با اشاره به دو نگاه و عملکرد در ارتباط با متون مقدس در طول تاریخ اعم از سوزاندن یا حفظ این آثار، گفت: اگرچه بیشتر آثار موجود در گنجینه رضوی، مربوط به تراث اسلامی و شیعه است؛ اما این نگاه را نداشتیم که فقط این آثار را حفظ و نگهداری کنیم؛ بلکه آثاری از سایر ادیان نیز، در این گنجینه وجود دارد.

مدیر مخطوطات آستان قدس رضوی در خصوص آمار تراث ادیان ابراهیمی در گنجینه رضوی، بیان کرد: این گنجینه در حال حاضر، دارای ۶۰۳ اثر خطی و چاپ سنگی از منابع مسیحیت و ۱۷۸ اثر خطی و چاپ سنگی از منابع یهودی است.

دویست و هفتاد و چهارمین برنامه سه‌شنبه‌های علمی و فرهنگی آستان قدس رضوی با محوریت رونمایی از «نسخه خطی متون مقدس مسیحی متعلق به قرن ۱۲ میلادی» در کتابخانه حرم رضوی، برگزار شد.

به گزارش گنجینه رضوی، این مراسم، ۹ دی‌ماه ۱۴۰۴، در آستانه میلاد باسعادت امام جواد علیه السلام و همچنین به‌مناسبت آغاز سال ۲۰۲۶ میلادی و ولادت حضرت عیسی مسیح علیه السلام، با حضور جمعی از مدیران و کارشناسان سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی و علاقه‌مندان، در تالار «اندیشه» کتابخانه مرکزی این آستان مقدس، اجرا شد.

در این مراسم از نسخه خطی با محوریت متون مقدس مسیحی موجود در گنجینه رضوی که در قرن ۱۲ میلادی، بر روی ۹۳ برگ از جنس پوست، در قطع خشتی کتابت و با جلدی از چوب، مجلد شده است، رونمایی شد. این اثر، مزین به آرایه‌های هنری نیز می‌باشد.

به‌همت کارشناسان باتجربه مدیریت مرمت سازمان کتابخانه‌ها، موزه‌ها و مرکز اسناد آستان قدس رضوی، این اثر به‌تاژگی، مرمت شده است. رمضانعلی ایزانلو، مدیر مخطوطات آستان

از سوی مرکز مدیریت حوزه علمیه آستان گیلان برگزار شد

نشست پژوهشی «حکمرانی دینی بر اساس رسالت نبوی و حکمت علوی»

همزمان با هفته پژوهش و روز وحدت حوزه و دانشگاه، نشست علمی تخصصی با محوریت پژوهش با عنوان «حکمرانی دینی بر اساس رسالت نبوی و حکمت علوی» برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، نشست علمی پژوهشی «حکمرانی دینی بر اساس رسالت نبوی و حکمت علوی» با حضور حجت‌الاسلام نقدی مدیر حوزه علمیه آستان گیلان، حجت‌الاسلام اسحاقی معاون پژوهش حوزه علمیه آستان گیلان، حجت‌الاسلام درستکار مدیر آموزش دبیرخانه مجلس خبرگان رهبری، حجت‌الاسلام آیت‌اللهی مسئول بسیج طلاب و روحانیون آستان گیلان و جمعی از اساتید حوزه و دانشگاه در سالن جلسات مرکز مدیریت حوزه علمیه آستان برگزار شد.

حجت‌الاسلام والمسلمین رستگار، مدیر آموزش دبیرخانه خبرگان رهبری در این نشست در سخنانی، با تأکید بر نقش بنیادین پژوهش در نظام اسلامی، اظهار کرد: حکمرانی دینی برگرفته از رسالت پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سیره امیرالمؤمنین علیه السلام است و بدون پژوهش عمیق و روشمند، امکان تحقق کامل این الگو در جامعه امروز وجود ندارد و وحدت حوزه و دانشگاه، بستر اصلی تولید اندیشه‌های راهبردی در حوزه حکمرانی است.

حجت‌الاسلام نقدی مدیر حوزه علمیه آستان گیلان نیز در این نشست، با اشاره به اهمیت نهادینه‌سازی پژوهش در ساختار حوزه‌های علمیه، بیان کرد: پژوهش باید مسئله‌محور، ناظر به نیازهای جامعه و مبتنی بر تعامل با دانشگاه‌ها باشد.

وی افزود: حوزه علمیه آستان گیلان، تلاش دارد با حمایت از پژوهش‌های کاربردی و تقویت ارتباط علمی با دانشگاه‌ها، نقش مؤثرتری در حل مسائل فرهنگی و مدیریتی ایفا کند.

حجت‌الاسلام اسحاقی، معاون پژوهش حوزه علمیه آستان گیلان هم، با تشریح برنامه‌ها و رویکردهای پژوهشی حوزه تصریح کرد: توسعه پژوهش‌های مشترک میان اساتید حوزه و دانشگاه، برگزاری نشست‌های علمی تخصصی و حمایت از پایان‌نامه‌ها و طرح‌های پژوهشی کاربردی، از جمله اولویت‌های معاونت پژوهش است.

وی این نشست را گامی مؤثر در مسیر تحقق حکمرانی دینی مبتنی بر عقلانیت، عدالت و معنویت عنوان کرد.

در ادامه حجت‌الاسلام آیت‌اللهی، مسئول بسیج طلاب و روحانیون آستان گیلان نیز این نشست را فرصتی ارزشمند برای تعمیق فرهنگ پژوهش، تقویت وحدت حوزه و دانشگاه و تبیین الگوی بومی حکمرانی اسلامی دانست.

نشست هم‌افزایی علمی و فرهنگی در آستارا برگزار شد

نشست هم‌افزایی علمی و فرهنگی، با حضور حجت‌الاسلام صالحی مدیر مدرسه علمیه ولی‌عصر علیه السلام، کارکنان و اساتید مدرسه علمیه ولی‌عصر علیه السلام آستارا، حجت‌الاسلام صالحیان امام جمعه آستارا و موسی رضوانی سرپرست دانشگاه آزاد آستارا و هیئت علمی این دانشگاه برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، در این نشست، راهکارهای توسعه همکاری‌های علمی، پژوهشی و فرهنگی میان حوزه علمیه و دانشگاه آزاد اسلامی مورد بررسی قرار گرفت. امام جمعه آستارا در این دیدار، با تأکید بر جایگاه علم در پیشرفت جامعه اسلامی، اظهار کرد: پیوند عمیق میان حوزه و دانشگاه می‌تواند بسیاری از نیازهای فکری، فرهنگی و اجتماعی جامعه را پاسخ دهد و این

تعامل، زمینه‌ساز تربیت نسلی متعهد، آگاه و مسئولیت‌پذیر خواهد بود.

وی افزود: دشمنان همواره از وحدت مراکز علمی هراس دارند؛ چراکه این هم‌افزایی قدرت نرم نظام اسلامی را تقویت می‌کند.

حجت‌الاسلام صالحی، مدیر مدرسه علمیه ولی‌عصر علیه السلام آستارا نیز در سخنانی، با اشاره به ظرفیت‌های علمی اساتید حوزه و دانشگاه بیان کرد: حوزه علمیه آماده است، با بهره‌گیری از توان علمی دانشگاه آزاد، گام‌های مشترکی در مسیر تولید علم، پاسخ‌گویی به شبهات فکری و ارتقای سطح معرفتی جامعه بردارد.

وی تشکیل شورای علمی مشترک را اقدامی مؤثر برای انسجام‌بخشی به فعالیت‌های علمی و استفاده هدفمند از ظرفیت نخبگان دانست.

در ادامه، موسی رضوانی رئیس دانشگاه آزاد اسلامی واحد آستارا هم ضمن خیرمقدم به حاضران، بر آمادگی این دانشگاه برای همکاری‌های گسترده علمی و پژوهشی با حوزه علمیه تأکید کرد و گفت: تعامل مستمر میان اساتید دانشگاه و روحانیون می‌تواند به شکل‌گیری ایده‌های نو و کاربردی در حل مسائل اجتماعی منجر شود.

در بخش پایانی این نشست، پیشنهاد تشکیل شورای علمی مشترک حوزه علمیه و دانشگاه آزاد اسلامی آستارا با حضور اساتید دو مجموعه مطرح شد که پس از بحث و تبادل نظر، به تصویب رسید. مقرر شد این شورا با هدف برنامه‌ریزی نشست‌های علمی، کرسی‌های آزاداندیشی و فعالیت‌های پژوهشی مشترک، فعالیت خود را آغاز کند.

کارگاه ارتقایی «تربیت کنشگر جمعیت» در مشگین‌شهر برگزار شد

پیامدهای شهرنشینی و اشتغال مادران، کم‌رنگ‌شدن باورهای دینی، اثرات بلندمدت سیاست‌های کنترل جمعیت توسط غرب اشاره کرد.

وی اضافه کرد: کارگاه ارتقایی تربیت کنشگر جمعیت، با ارائه خانم لیلا موسی‌زاده، کارشناس سلامت خانواده و آقای محسن علایی، جامعه‌شناس و مدرس دانشگاه، در سالن اجتماعات مدرسه علمیه فاطمیه علیه السلام مشگین‌شهر برگزار شد.

به گزارش خبرگزاری حوزه، خانم شهربانو افشاری، معاون مدرسه علمیه فاطمیه مشگین‌شهر اظهار کرد: کارگاه ارتقایی تربیت کنشگر جمعیت با هدف ایجاد شبکه‌ای از مبلغان و تسهیل‌گران دغدغه‌مند در حوزه پیشبرد سیاست‌های جمعیتی در مدرسه علمیه فاطمیه علیه السلام مشگین‌شهر تشکیل یافت.

وی در رابطه با ضرورت برگزاری این کارگاه افزود: ایران در سال‌های اخیر با کاهش نرخ رشد جمعیت و پدیده سالمندی مواجه است و این روند، پیامدهای اقتصادی، اجتماعی و امنیتی گسترده‌ای دارد و تهدیدی جدی برای پویایی و آینده کشور محسوب می‌شود؛ از همین‌رو برگزاری چنین کارگاه‌هایی به‌عنوان یک اقدام فرهنگی-

تربیتی پیشگیرانه و مؤثر ضروری است.

معاون فرهنگی – تبلیغی مدرسه علمیه فاطمیه علیه السلام مشگین‌شهر، بیان کرد: بررسی خطرات کاهش جمعیت و پدیده سالمندی، شناسایی موانع اقتصادی، فرهنگی و اجتماعی فرزندآوری و تحلیل نقش رسانه و فضای مجازی در شکل‌دهی به گفت‌وتمان کاهش زاد و ولد، از سرفصل‌های این کارگاه بود.

افشاری گفت: در این کارگاه، علل کاهش نرخ رشد جمعیت در قالب عوامل چندبعدی بررسی شد که از جمله آنها می‌توان به تغییر الگوی خانوادگی و گرایش به راحت‌طلبی، افزایش هزینه‌های سنگین فرزندآوری تحت تأثیر اقتصاد مصرف‌گرا،